

2021 m. liepos 8 d., ketvirtadienis

P9_TA(2021)0358

Makroekonominės teisės aktų sistemos peržiūra

2021 m. liepos 8 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl makroekonominės teisės aktų sistemos peržiūros siekiant geresnio poveikio Europos realiajai ekonomikai ir didesnio sprendimų priėmimo skaidrumo bei demokratinės atskaitomybės (2020/2075(INI))

(2022/C 99/21)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į 1957 m. Romoje pasirašytą Europos Ekonominės Bendrijos steigimo sutartį,
- atsižvelgdamas į Europos Sąjungos sutarties 2 straipsnį,
- atsižvelgdamas į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV), ypač į jos 121, 122, 126 ir 136 straipsnius ir prie jos pridėtą Protokolą Nr. 12,
- atsižvelgdamas į savo 2010 m. spalio 20 d. rezoliuciją „Finansų, ekonomikos ir socialinė krizė. Rekomendacijos dėl priemonių ir iniciatyvų, kurių reikia imtis (laikotarpio vidurio ataskaita)“⁽¹⁾ ir į savo 2011 m. liepos 6 d. rezoliuciją „Finansų, ekonomikos ir socialinė krizė: rekomendacijos dėl priemonių ir iniciatyvų, kurių reikia imtis“⁽²⁾,
- atsižvelgdamas į 2011 m. lapkričio 8 d. Tarybos direktyvą 2011/85/ES dėl reikalavimų valstybių narių biudžeto sistemoms⁽³⁾,
- atsižvelgdamas į 2011 m. lapkričio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 1173/2011 dėl veiksmingo biudžeto priežiūros vykdymo užtikrinimo euro zonoje⁽⁴⁾,
- atsižvelgdamas į 2011 m. lapkričio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 1174/2011 dėl vykdymo užtikrinimo priemonių, skirtų perviršiniams makroekonominiams disbalansams naikinti euro zonoje⁽⁵⁾,
- atsižvelgdamas į 2011 m. lapkričio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 1175/2011, kuriuo iš dalies keičiamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1466/97 dėl biudžeto būklės priežiūros stiprinimo ir ekonominės politikos priežiūros bei koordinavimo⁽⁶⁾,
- atsižvelgdamas į 2011 m. lapkričio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 1176/2011 dėl makroekonominių disbalansų prevencijos ir naikinimo⁽⁷⁾,
- atsižvelgdamas 2011 m. lapkričio 8 d. į Tarybos reglamentą (ES) Nr. 1177/2011, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (EB) Nr. 1467/97 dėl perviršinio deficito procedūros įgyvendinimo paspartinimo ir paaishkinimo⁽⁸⁾,
- atsižvelgdamas į 2013 m. gegužės 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 472/2013 dėl euro zonos valstybių narių, kurios turi didelių finansinio stabilumo sunkumų arba kurioms tokie sunkumai gresia, ekonominės ir biudžeto priežiūros griežtinimo⁽⁹⁾,

⁽¹⁾ OL C 70 E, 2012 3 8, p. 19.

⁽²⁾ OL C 33 E, 2013 2 5, p. 140.

⁽³⁾ OL L 306, 2011 11 23, p. 41.

⁽⁴⁾ OL L 306, 2011 11 23, p. 1.

⁽⁵⁾ OL L 306, 2011 11 23, p. 8.

⁽⁶⁾ OL L 306, 2011 11 23, p. 12.

⁽⁷⁾ OL L 306, 2011 11 23, p. 25.

⁽⁸⁾ OL L 306, 2011 11 23, p. 33.

⁽⁹⁾ OL L 140, 2013 5 27, p. 1.

2021 m. liepos 8 d., ketvirtadienis

- atsižvelgdamas į 2013 m. gegužės 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 473/2013 dėl euro zonos valstybių narių biudžeto planų projektų stebėsenos bei vertinimo ir perviršinio deficito padėties ištaisymo užtikrinimo bendrųjų nuostatų ⁽¹⁰⁾,
- atsižvelgdamas į savo 2015 m. birželio 24 d. rezoliuciją „Ekonomikos valdymo sistemos peržiūra: įvertinimas ir uždaviniai“ ⁽¹¹⁾,
- atsižvelgdamas į 2015 m. vasario 10 d. Komisijos komunikatą „Geriausias pasinaudojimas lankstumu, kurį suteikia galiojančios Stabilumo ir augimo pakto taisyklės“ (COM(2015)0012/2),
- atsižvelgdamas į 2012 m. gruodžio 5 d. keturių pirmininkų pranešimą „Siekis sukurti tikrą ekonominę ir pinigų sąjungą“, 2015 m. birželio 22 d. penkių pirmininkų pranešimą dėl Europos ekonominės ir pinigų sąjungos sukūrimo, 2017 m. kovo 1 d. Komisijos Baltąją knygą dėl Europos ateities ir 2017 m. gegužės 31 d. Komisijos svarstymų dokumentą dėl ekonominės ir pinigų sąjungos stiprinimo,
- atsižvelgdamas į Europos Audito Rūmų specialiąją ataskaitą Nr. 03/2018 „Makroekonominio disbalanso procedūros (MDP) auditas“,
- atsižvelgdamas į 2019 m. gruodžio 11 d. Komisijos komunikatą „Europos žaliasis kursas“ (COM(2019)0640),
- atsižvelgdamas į savo 2020 m. sausio 15 d. rezoliuciją dėl Europos žaliojo kurso ⁽¹²⁾,
- atsižvelgdamas į 2020 m. vasario 5 d. Komisijos komunikatą „Ekonomikos valdymo peržiūra“ (COM(2020)0055),
- atsižvelgdamas į 2020 m. kovo 13 d. Komisijos komunikatą „Suderintas ekonominis atsakas į COVID-19 protrūkį“ (COM(2020)0112),
- atsižvelgdamas į 2020 m. kovo 20 d. Komisijos komunikatą dėl Stabilumo ir augimo pakte nustatytos bendrosios išvengimo sąlygos taikymo (COM(2020)0123),
- atsižvelgdamas į 2020 m. gegužės 27 d. Komisijos komunikatą „Proga Europai atsigausti ir paruošti dirvą naujai kartai“ (COM(2020)0456),
- atsižvelgdamas į 2020 m. gegužės 27 d. Komisijos komunikatą „ES biudžetas Europos ekonomikos gaivinimo planui įgyvendinti“ (COM(2020)0442),
- atsižvelgdamas į 2020 m. gegužės 28 d. Komisijos pasiūlymą dėl Tarybos reglamento, kuriuo nustatoma Europos Sąjungos ekonomikos gaivinimo priemonė atsigavimui po COVID-19 pandemijos paimti (COM(2020)0441),
- atsižvelgdamas į 2020 m. birželio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2020/852 dėl sistemos tvariam investavimui palengvinti sukūrimo, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2019/2088 ⁽¹³⁾,
- atsižvelgdamas į Europos Audito Rūmų specialiąją ataskaitą Nr. 16/2020 „Europos semestras – konkrečiai šaliai skirtose rekomendacijose nagrinėjami svarbūs klausimai, tačiau jas reikia geriau įgyvendinti“,
- atsižvelgdamas į 2019 m. rugsėjo 11 d. Europos fiskalinės valdybos (EFV) fiskalinių taisyklių vertinimą, daugiausia dėmesio skiriant šešių dokumentų ir dviejų dokumentų rinkiniams, 2019 m. spalio 29 d. EFV metinę ataskaitą, 2020 m. kovo 24 d. EFV pareiškimą dėl COVID-19, 2020 m. liepos 1 d. EFV atliktą 2021 m. euro zonos fiskalinės krypties vertinimą ir 2020 m. spalio 20 d. EFV metinę ataskaitą,

⁽¹⁰⁾ OL L 140, 2013 5 27, p. 11.

⁽¹¹⁾ OL C 407, 2016 11 4, p. 86.

⁽¹²⁾ Priimti tekstai, P9_TA(2020)0005.

⁽¹³⁾ OL L 198, 2020 6 22, p. 13.

2021 m. liepos 8 d., ketvirtadienis

- atsižvelgdamas į 2020 m. gruodžio 11 d. Europos Vadovų Tarybos išvadas dėl DFP ir priemonės „Next Generation EU“, COVID-19, klimato kaitos, saugumo ir išorės santykių,
- atsižvelgdamas į 2020 m. gruodžio 16 d. Tarpinstitucinį susitarimą dėl biudžetinės drausmės, bendradarbiavimo biudžeto klausimais ir patikimo finansų valdymo, taip pat dėl naujų nuosavų išteklių, įskaitant veiksmų gaires dėl naujų nuosavų išteklių nustatymo ⁽¹⁴⁾,
- atsižvelgdamas į savo 2020 m. balandžio 17 d. rezoliuciją dėl suderintų ES veiksmų kovojant su COVID-19 pandemija ir jos padariniais ⁽¹⁵⁾,
- atsižvelgdamas į savo 2020 m. gegužės 15 d. rezoliuciją dėl naujos daugiametės finansinės programos, nuosavų išteklių ir gaivinimo plano ⁽¹⁶⁾,
- atsižvelgdamas į 2020 m. gegužės 19 d. Tarybos reglamentą (ES) 2020/672 dėl Europos laikinos paramos priemonės nedarbo rizikai dėl ekstremaliosios situacijos, susijusios su COVID-19 protrūkiu, mažinti (SURE) sukūrimo ⁽¹⁷⁾,
- atsižvelgdamas į 2020 m. liepos 21 d. Europos Vadovų Tarybos išvadas,
- atsižvelgdamas į savo 2020 m. liepos 23 d. rezoliuciją dėl 2020 m. liepos 17–21 d. neeilinio Europos Vadovų Tarybos susitikimo išvadų ⁽¹⁸⁾,
- atsižvelgdamas į 2020 m. rugsėjo 17 d. Komisijos komunikatą „2021 m. metinės tvaraus augimo strategija“ (COM(2020)0575),
- atsižvelgdamas į savo 2020 m. rugsėjo 16 d. rezoliuciją dėl Tarybos sprendimo dėl Europos Sąjungos nuosavų išteklių sistemos projekto ⁽¹⁹⁾,
- atsižvelgdamas į savo 2020 m. lapkričio 13 d. rezoliuciją „Tvarios Europos investicijų planas. Žaliojo kurso finansavimas“ ⁽²⁰⁾,
- atsižvelgdamas į 2021 m. vasario 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2021/241, kuriuo nustatoma ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonė ⁽²¹⁾,
- atsižvelgdamas į 2021 m. vasario mėn. pateiktas Komisijos 2021 m. žiemos Europos ekonomines prognozes (Institucinis dokumentas Nr. 144),
- atsižvelgdamas į 2021 m. kovo 3 d. Komisijos komunikatą „Metai nuo COVID-19 protrūkio. Fiskalinės politikos atsakas“ (COM(2021)0105),
- atsižvelgdamas į 2020 m. vasario 5 d. Komisijos komunikatą „Ekonomikos valdymo peržiūra. Reglamentų (ES) Nr. 1173/2011, 1174/2011, 1175/2011, 1176/2011, 1177/2011, 472/2013 ir 473/2013 taikymo ir Tarybos direktyvos 2011/85/ES tinkamumo ataskaita“ (COM(2020)0055),
- atsižvelgdamas į 2021 m. gegužės mėn. pateiktas Komisijos 2021 m. pavasario Europos ekonomines prognozes (Institucinis dokumentas Nr. 149),
- atsižvelgdamas į 2021 m. birželio 2 d. Komisijos komunikatą „Ekonominės politikos koordinavimas 2021 m.: COVID-19 įveikimas, atsigavimo rėmimas ir ekonomikos modernizavimas“ (COM(2021)0500),
- atsižvelgdamas į Ekonomikos ir pinigų politikos komiteto pranešimą ir Konstitucinių reikalų komiteto nuomonę (A9-0212/2021),
- atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 54 straipsnį,

⁽¹⁴⁾ OL L 433 I, 2020 12 22, p. 28.

⁽¹⁵⁾ Priimti tekstai, P9_TA(2020)0054.

⁽¹⁶⁾ Priimti tekstai, P9_TA(2020)0124.

⁽¹⁷⁾ OL L 159, 2020 5 20, p. 1.

⁽¹⁸⁾ Priimti tekstai, P9_TA(2020)0206.

⁽¹⁹⁾ Priimti tekstai, P9_TA(2020)0220.

⁽²⁰⁾ Priimti tekstai, P9_TA(2020)0305.

⁽²¹⁾ OL L 57, 2021 2 18, p. 17.

2021 m. liepos 8 d., ketvirtadienis

- A. kadangi per pastaruosius 30 metų ekonominio valdymo sistema buvo ne kartą keičiama, siekiant pašalinti jos struktūros ir įgyvendinimo trūkumus ir pritaikyti ją prie naujų ekonominių iššūkių;
- B. kadangi dabartinė valdymo sistema turi konceptualių ir praktinių trūkumų, dėl kurių taisyklės tampa pernelyg sudėtingos, jos menkai vykdomos, trūksta atsakomybės ir paskatų vykdyti simetriškas anticiklines priemones; kadangi šia sistema nepavyko sumažinti ES valstybių skirtumų arba apsaugoti ar skatinti ekonomikos augimą skatinančių viešųjų investicijų;
- C. kadangi po pasaulinės finansų krizės daug EPS reformų buvo skirtos rizikai sumažinti, bet jas įgyvendinant nebuvo nustatyta rizikos dalijimosi elementų;
- D. kadangi makroekonominio koregavimo programos atskleidė valstybių narių atsakomybės stoką ir pažeidė jas įgyvendinusių valstybių socialinę sandarą;
- E. kadangi 2015 m. Komisija priėmė gaires, kaip geriausiai pasinaudoti lankstumu, kurį suteikia galiojančios Stabilumo ir augimo pakto taisyklės, stiprinant struktūrinių reformų, investavimo ir fiskalinės atsakomybės sąveiką;
- F. kadangi Europos Sąjunga susiduria su daugybe ilgalaikių sunkumų: visuomenės sveikatos krize, klimato krize, nepakankamu investavimo į viešąją infrastruktūrą, kurie didina socialinius ir ekonominius skirtumus;
- G. kadangi dvejopos pertvarkos iššūkiui įveikti reikalingos papildomos viešosios investicijos, tačiau dabartinė fiskalinė sistema kliudo jas vykdyti; kadangi prieš krizę tiek viešajame, tiek privačiame sektoriuje jau buvo juntamas investicijų trūkumas nepaisant istoriškai mažų palūkanų normų;
- H. kadangi po finansų ir valstybės skolos krizės bendros viešosios investicijos buvo sumažintos ir daugumoje valstybių narių grynosios viešosios investicijos yra netgi neigiamos, tai parodo, kad dabartinė fiskalinė sistema lemia pernelyg griežtas fiskalinio konsolidavimo priemones ir fiskalinio konsolidavimo laikotarpiais skatina viešųjų investicijų mažėjimą;
- I. kadangi esama didelių investicijų finansavimo spragų, kurias būtina panaikinti: 470 mlrd. EUR per metus iki 2030 m. ES aplinkosaugos tikslams⁽²²⁾, 142 mlrd. EUR per metus socialinei infrastruktūrai, pvz., ligoninėms ar mokykloms⁽²³⁾, ir 190 mlrd. EUR per metus viešajam kapitalui stabilizuoti⁽²⁴⁾;
- J. kadangi jau pandemijos pradžioje valstybių skolos lygis buvo aukštas ir kadangi precedento neturintis ekonomikos nuosmukis, precedento neturinčios nacionalinės fiskalinės priemonės reaguojant į pandemiją ir būtinybė remti tvarų ir įtraukų ekonomikos atsigavimą turės įtakos viešiesiems finansams ir ES skolos su BVP santykis pasieks naujas dar neregėtas aukštumas, viršijančias 100 proc. BVP;
- K. kadangi aplinkos⁽²⁵⁾ ir socialinis tvarumas yra susiję su ilgalaikio fiskalinio tvarumo rizika;
- L. kadangi pandemija sukėlė dar neregėtą išorinį sukrėtimą, kuris turi didelį asimetrinį poveikį ir apsunkina ES ekonomines perspektyvas bei didina valstybių narių tarpusavio skirtumus;

⁽²²⁾ Komisijos tarnybų darbo dokumentas SWD(2020)0098 „Identifying Europe’s recovery needs“ („Europos ekonomikos atsigavimo poreikių nustatymas“), 2020 5 27, p. 14–16.

⁽²³⁾ Šie skaičiavimai apima tik sveikatos ir ilgalaikės priežiūros (70 mlrd. EUR), švietimo ir mokymosi visą gyvenimą (15 mlrd. EUR) ir įperkamo būsto (57 mlrd. EUR) sritis. Šaltinis: Fransen, L., Bufalo, G., Reviglio, E., „Boosting Investment in Social Infrastructure in Europe – Report of the High-Level Task Force on Financing Social Infrastructure in Europe“, 2018, p. 116.

⁽²⁴⁾ Komisijos tarnybų darbo dokumentas SWD(2020)0098 *final* „Identifying Europe’s recovery needs“ („Europos ekonomikos atsigavimo poreikių nustatymas“), 2020 5 27, p. 18–20.

⁽²⁵⁾ „Extreme disasters tend to lower economic output“ (Botzen, Deschenes ir Sanders, 2019); TVF prognozuoja, kad didelės su meteorologiniais reiškiniais susijusios nelaimės galėtų turėti neigiamą poveikį realiajam BVP vienam gyventojui, o valstybės, kurios yra geriau pasirengusios didelėms gaivalinėms nelaimėms, galėtų lengviau sušvelninti jų poveikį.

2021 m. liepos 8 d., ketvirtadienis

- M. kadangi pandemija padidino jau prieš tai buvusią nelygybę ir skurdą ir atskleidė Europos socialinio modelio bei joje veikiančių socialinių apsaugos sistemų svarbą;
- N. kadangi Europos ekonomikai prognozuojamas ⁽²⁶⁾, ⁽²⁷⁾ skirtingo greičio, nevisavertis ir netolygus atsigavimas; kadangi vakcinų platinimas spartėja, tačiau esama didelės rizikos, kad tarp valstybių, sektorių ir visuomenės grupių atsirastų skirtumų ir sustiprės nelygybė, visų pirma tarp jaunų darbuotojų, moterų ir žemos kvalifikacijos darbuotojų;
- O. kadangi išlieka ilgalaikė rizika, kad tam tikrų valstybių narių ekonomika patirs sunkumų, todėl nustojus teikti paramą turėtų būti taikomos papildomos priemonės, palengvinančios darbo vietų kūrimą ir persikirstymą, visų pirma vykdant perkvalifikavimo ir perkvalifikavimo programas, ir prireikus taikant pajamų rėmimo priemones;
- P. kadangi geopolitinė rizika gali turėti įtakos valstybės skolos tvarumui;
- Q. kadangi valstybėse narėse jų nuožiūra taikytos skirtingo dydžio ir sudėties fiskalinės paramos priemonės, ir buvo galima pastebėti aiškia teigiamą fiskalinės erdvės ir fiskalinės politikos atsako apimties koreliaciją, lėmusią asimetrinį atsaką; kadangi dėl to gali kilti nevienodų sąlygų vidaus rinkoje rizika ir susidaryti dar didesni ekonomikos atsigavimo greičio skirtumai;
- R. kadangi ES reagavimas į krizę ⁽²⁸⁾ sustiprino EPS ir iki šiol padėjo užtikrinti tikrumą ir pasitikėjimą, taigi ir sušvelnino finansų rinkų kintamumą; šiomis aplinkybėmis pabrėžia ES obligacijų išleidimo svarbą;
- S. kadangi 2020 m. Komisija pradėjo viešąsias konsultacijas dėl ekonomikos valdymo sistemos efektyvumo peržiūros, tačiau jos buvo sutrikdytos prasidėjus COVID-19 pandemijai;
1. ragina Komisiją atnaujinti viešas diskusijas dėl Europos ekonomikos valdymo sistemos peržiūros ir atliks šią peržiūrą pateikti išsamų, į ateitį orientuotą pasiūlymą dėl teisėkūros procedūra priimamo akto; pažymi, kad ekonomikos valdymo sistemos peržiūra dėl pandemijos buvo sustabdyta;

Fiskalinė politika siekiant užtikrinti tvarų ir įtraukų atsigavimą

2. palankiai vertina tai, kad pradėta taikyti Stabilumo ir augimo pakto bendroji nukrypti leidžianti išlyga, kuri yra visiškai pagrįsta ekonominiu ir socialiniu pandemijos poveikiu; pažymi, kad bendroji nukrypti leidžianti išlyga nesustabdo Stabilumo ir augimo pakto procedūrų, bet supranta, kad ji leidžia Komisijai ir Tarybai imtis būtinų politikos koordinavimo priemonių laikantis Pakto, sykiu nukrypstant nuo įprastai taikomų biudžeto reikalavimų. pabrėžia, kad bendroji nukrypti leidžianti išlyga sudarė galimybių valstybėms narėms taikyti labai didelės apimties išlaidų ir pajamų priemones, kad būtų kuo labiau sumažintas pandemijos ekonominis ir socialinis poveikis, ir kad fiskalinė parama turėtų būti nutraukiama palaipsniui siekiant remti valstybių narių pastangas palaikyti ekonomikos atsigavimą ir stiprinti ekonominę ir socialinę atsparumą; atkreipia dėmesį į tam tikrą dabartinės ekonomikos valdymo sistemos lankstumą užtikrinant koordinuotą politinį atsaką į COVID-19 krizę;
3. palankiai vertina 2021 m. kovo 3 d. Komisijos komunikatą ir jame siūlomas sąlygas, kuriomis būtų panaikinta bendroji nukrypti leidžianti išlyga arba nutrauktas jos taikymas; pažymi, kad reikėtų atsižvelgti į bendrą ekonomikos būklės įvertinimą, visų pirma pagrįstą kiekybiniais kriterijais; sutinka, kad vienas iš pagrindinių kriterijų turėtų būti ES arba euro zonos ekonominės veiklos lygis, palyginti su iki krizės buvusiu lygiu; tačiau šiomis aplinkybėmis pabrėžia, kad svarbu atsižvelgti į sveikatos, socialinės ir ekonominės padėties raidą visoje ES ir į euro zonos ekonomiką; palankiai vertina Komisijos komunikatą dėl ekonominės politikos koordinavimo, kuriame nurodoma, kad Stabilumo ir augimo pakto bendroji nukrypti leidžianti išlyga bus toliau taikoma 2022 m., ir numatoma, kad ji bus panaikinta nuo 2023 m.;

⁽²⁶⁾ Komisijos 2021 m. pavasario Europos ekonominėse prognozėse nurodytas 6,1 proc. ES BVP sumažėjimas 2020 m., ir 6,6 proc. BVP sumažėjimas euro zonoje. Tikimasi, kad trumpuoju laikotarpiu BVP augimas atsigaus lėtai – iki 4,2 proc. 2021 m. ir 4,4 proc. 2022 m. – ES bei 4,3 proc. 2021 m. ir 4,4 proc. 2022 m. – euro zonoje.

⁽²⁷⁾ Pasaulio ekonomikos perspektyvos. Skirtingo ekonomikos atsigavimo valdymas, TVF (2021 m. balandžio mėn.).

⁽²⁸⁾ Visų pirma taikant gaivinimo priemonių rinkinį ir priemonę SURE.

2021 m. liepos 8 d., ketvirtadienis

4. mano, kad ekonomikos valdymo sistema bus persvarstoma sudėtingomis aplinkybėmis, būtent esant mažoms palūkanų normoms, precedento neturinčiam išiskolinimo lygiui ir didelio fiskalinio ekonomikos gaivinimo priemonių rinkinio ir iš ES skolos finansuojamų dotacijų ir paskolų aplinkybėmis;
5. mano, kad būtina persvarstyti ES ekonomikos valdymo sistemos taisykles; pritaria Europos fiskalinės valdybos (EFV) nuomonei, kad svarbu turėti aiškią fiskalinės sistemos peržiūros viziją (pageidautina prieš panaikinant bendrąją nukrypti leidžiančią išlygą);
6. supranta, kad panaikinus bendrąją nukrypti leidžiančią išlygą pradėti peržiūrą bus sudėtingiau, kils daugiau ginčų ir nesutarimų; todėl mano, kad ekonomikos valdymo sistemos peržiūrą reikėtų atlikti prieš galimą perėjimą prie įprastų fiskalinių taisyklių taikymo;
7. pažymi, kad dabartiniame kontekste grįžimas prie esamos fiskalinės sistemos, visų pirma koregavimo planų, lemtų didelį skolos mažinimo greitį, kuris kenktų ekonomikos gaivinimo planui ir potencialiai silpnintų valstybių narių įsipareigojimą laikytis taisyklių;
8. ragina Komisiją pateikti aiškias fiskalinės politikos gaires, skirtas valstybėms narėms bendrosios nukrypti leidžiančios išlygos taikymo laikotarpiu, kuriomis būtų siekiama užtikrinti apdairią vidutinės trukmės fiskalinę būklę ir fiskalinį tvarumą vidutinės trukmės laikotarpiu; kai bendroji nukrypti leidžianti išlyga bus panaikinta ir kol dar neparengta persvarstyta sistema, ragina pasinaudoti visomis esamomis lankstumo priemonėmis, numatytomis dabartinėje ekonomikos valdymo sistemoje, pvz., neįprasto įvykio išlyga konkrečiai šaliai, siekiant išvengti pirmalaikio fiskalinio konsolidavimo ir sumažinti ilgalaikės žalos riziką;
9. mano, kad ekonominių rodiklių turi būti siekiama ir koregavimo planai turi būti įgyvendinami vadovaujantis atsargumo principu, todėl ragina persvarstyti Stabilumo ir augimo pakto *Vade Mecum* ir elgesio kodeksą; pabrėžia, kad fiskalinėse gairėse turėtų būti vengiama prociklinio šališkumo, skatinama didėjanti konvergencija, stiprinamas tvarus, įtraukus, ekologiškas ir skaitmeninis atsigavimas prisidedant prie Europos žaliojo kurso bei Europos socialinių teisių ramsčio įgyvendinimo, atsižvelgiant į skirtingą valstybių narių padėtį ir užkertant kelią makroekonominiam disbalansui;
10. laikosi nuomonės, kas pagal priemonę NGEU gautos paskolos turėtų būti registruojamos kaip valstybės skola; ragina Komisiją, vadovaujantis savo komunikatu dėl lankstumo, atnaujinant Stabilumo ir augimo pakto įgyvendinimo gaires taikyti NGES paskolomis finansuojamoms išlaidoms tokią pačią tvarką, kaip ir Europos strateginių investicijų fondui (ESIF);
11. ragina tęsti skatinamąją fiskalinę politiką tiek, kiek reikės, kad būtų remiamas atsigavimas po COVID-19 pandemijos, ir skatinti radikalius pokyčius, kad ekonomika būtų ekologiškesnė, labiau skaitmeninė ir įtrauki, sykiu užtikrinant viešųjų finansų tvarumą vidutinės trukmės laikotarpiu; išpėja dėl pernelyg ankstyvo paramos nutraukimo ir pritaria Komisijos rekomacijai, kad turėtų ir toliau būti vykdoma lanksti fiskalinė politika, derinama atsižvelgiant į kintančią padėtį; mano, kad vykstant ekonomikos atsigavimui fiskalinės paramos priemonės palaipsniui turėtų tapti tikslingesnės; remia politikos priemones, kurios yra pritaikytos konkrečiam pandemijos etapui, ekonomikos gaivinimo planui ir konkrečioms valstybių aplinkybėms;
12. ragina Komisiją užtikrinti, kad valstybės narės parengtų patikimas krizės įveikimo priemonių nutraukimo strategijas, tačiau nedarytų poveikio būsimoms fiskalinėms trajektorijoms;
13. atkreipia dėmesį į tai, kad dėl pandemijos gali kilti ilgalaikė kapitalo kaupimosi rizika ir neigiamas poveikis darbo rinkai, o tai gali silpninti ekonomiką; pažymi, kad ekonomikos atsigavimo greitis tikriausiai bus nevienodas, o fiskaline politika turėtų būti ribojama ilgalaikė žala ir mažinama nelygybė, remiant tuos ekonomikos ir visuomenės segmentus, kuriems kyla didesnė divergencijos rizika;
14. ragina valstybes nares į patikimas vidutinės trukmės programas įtraukti kokybišką fiskalinę paramą ir parengti patikimus vidutinės trukmės laikotarpio fiskalinės politikos planus, siekiant užtikrinti, kad ten, kur fiskalinės priemonės yra būtinos, jas stiprintų augimas ir įtraukios priemonės, ir užtikrinti fiskalinės politikos priemonių anticiklinį vaidmenį turint omenyje tai, kad fiskalinės politikos priemonės yra laikinos, ribotos ir tikslinės, padedančios užtikrinti vidutinės trukmės

2021 m. liepos 8 d., ketvirtadienis

fiskalinį tvarumą; ragina valstybes nars atitinkamai stebėti fiskalinę riziką, būtent neapibrėžtuosius išpareigojimus; primena, kad vis svarbiau yra stebėti su tvarumu susijusią fiskalinę riziką; pažymi, kad tokia geroji viešųjų finansų valdymo praktika padidintų skaidrumą ir atskaitomybę;

15. palankiai vertina skubų ir koordinuotą ES institucijų ir valstybių narių ekonominės politikos atsaką siekiant išvengti staigaus įmonių nemokumo ir nedarbo didėjimo; rekomenduoja bendresnio pobūdžio paramą palapsniui pakeisti tikslingesnėmis programomis, siekiant sumažinti riziką, kad įmonės atsidurs sunkioje padėtyje ir patirs neigiamą poveikį; rekomenduoja skirti viešąją paramą tik toms įmonėms, kurios yra ekonomiškai gyvybingos ilguoju laikotarpiu ES žaliosios ir skaitmeninės darbotvarkės aspektu;

16. pažymi, kad valstybių narių fiskalinė politika ir makroekonominė sistema dažnai skatindavo procikliškus veiksmus tiek palankiomis, tiek nepalankiomis sąlygomis, nes atitinkamai vienu metu nebūdavo sukaupiama pakankamų rezervų, o kitu metu nebūdavo pakankamai išnaudojamos fiskalinio manevravimo galimybės; taip pat pažymi, kad buvo teigiamas ryšys tarp fiskalinio manevravimo galimybių turinčių valstybių narių ir jų gebėjimo greitai sutelkti fiskalinių skatinamųjų priemonių paketus daug sparčiau ir nepatiriant susijusių skolinimosi išlaidų, o tai padėjo sušvelninti neigiamus pandemijos socialinius ir ekonominius padarinius;

17. pažymi fiskalinės politikos svarbą, kad valstybės narės būtų vienodai pajėgios užtikrinti tvarų, ekologišką, skaitmeninį ir įtraukų ekonomikos atsigavimą ir, kita vertus, užtikrinti tvarią fiskalinę politiką ir valstybės skolos tvarumą ilguoju laikotarpiu;

18. mano, kad bendras Europos fiskalinis atsakas (NGEU) yra labai svarbus ekonomikos atsigavimui; ragina greitai ir efektyviai naudotis NGEU ištekliais visapusiškai vadovaujantis susitartais kriterijais, nes ši priemonė atliks svarbų vaidmenį remiant tvarų ir įtraukų ekonomikos atsigavimą ir gamybos bei investicijų skatinimą visoje ES;

Makroekonominės teisės aktų sistemos peržiūra

19. pabrėžia, kad pinigų ir fiskalinė politika yra neatsiejamai susijusios, ir kartu visapusiškai pripažįsta ECB įgaliojimus, jo nepriklausomumą ir garantuoja jo demokratinių teisėtumą; atkreipia dėmesį į sėkmingo abiejų politikos sričių teisingo ir atsakingo nustatymo svarbą prisidedant prie reikiamos paramos ekonomikai po COVID-19 teikimo, pinigų politikos atveju išlaikant palankias finansavimo sąlygas, o fiskalinės politikos atveju – remiant įmones, darbuotojus ir žmones, parodant šios politikos pasirengimą reaguoti į krizę; mano, kad reikėtų vengti ir pernelyg ankstyvo fiskalinių priemonių nutraukimo, kad nebūtų susilpnintos ekonomikos gaivinimo programos paskatos;

20. pažymi, kad pastaraisiais metais ir per pastarąsias krizes pinigų politikai teko pagrindinė stabilizavimo našta; pažymi, kad pandemijos sukelta krizė parodė, jog stabilizavimo negalima užtikrinti vien pinigų politikos priemonėmis, ir kad fiskalinė politika turėtų atlikti svarbesnį vaidmenį; nors dabartinės pinigų politikos sąlygos yra palankios ir ja remiamas ekonomikos atsigavimas krizės metu, išpėja dėl pernelyg didelės priklausomybės nuo pinigų politikos ir itin mažų valstybės skolos sąnaudų;

21. pabrėžia, kad nacionalinė fiskalinė politika kartu su Sąjungos politika atliks svarbų vaidmenį vykdamas Europos Sąjungos išpareigojimus pasaulinėje kovoje su klimato kaita;

22. pabrėžia, kad dėl struktūrinių veiksnių, pvz., visuomenės senėjimo, santaupų didėjimo, žemos infliacijos, investicijų prioritetų ir sumažėjusio produktyvumo, tikėtina, jog palūkanų normos ilguoju laikotarpiu išliks žemos; mano, kad makroekonominė politika turėtų būti nukreipta į veiksmus, lemiančius ilgalaikio sąstingio riziką, įgyvendinant tvarų augimą ir produktyvumą skatinančias, subalansuotas ir socialiai teisingas reformas; primena, kad ilgalaikis sąstingis, be kita ko, paprastai pasižymi mažėjančia darbo jėga, maža paklausa, itin didelėmis santaupomis ir mažomis investicijomis;

23. pabrėžia, kad reikia būti pasirengus mažiau teigiamiems scenarijams; pažymi, kad COVID-19 sukretimo poveikis buvo santaupų padidėjimas ir kai kurių investicinių sprendimų atidėjimas; pažymi, kad kai apribojimai bus sušvelninti ir ekonomika atsigaus, palūkanų normos gali padidėti dėl didesnių infliacijos lūkesčių; pabrėžia, kad svarbu remti viešojo ir privačiojo sektorių investicijas, kad būtų gauta papildomo kapitalo, visų pirma vykdamas ES ekonomikos gaivinimą; pažymi,

2021 m. liepos 8 d., ketvirtadienis

kad ekonomikos augimui svarbus ne tik investavimo lygis, bet ir investicinių programų parengimas, kokybė ir įgyvendinimas; pažymi, kad per paskutinę krizę buvo prarasta daug investicijų, ir pabrėžia ekonomikos atsigavimo svarbą norint užtikrinti didesnę investicijų pelningumą;

24. mano, kad tinkama ir patikima ekonomikos valdymo sistema yra būtinas veiksnys, kad tvaria fiskaline politika, skolos ir deficito tendencijomis būtų galima užtikrinti patikimą skolos mažinimą skatinant ilgalaikį tvarų ir įtraukų augimą, sykiu užtikrinant palankias finansavimo sąlygas, ypač ilguoju laikotarpiu; be to, mano, kad į sistemą turėtų būti įtraukti elementai, kuriais siekiama išvengti procikliškos politikos ir sukaupti pakankamai atsargų ekonomikos pakilimo laikotarpiams, kad prireikus būtų galima atlikti trumpalaikę makroekonomikos stabilizavimo funkciją ir užtikrinti geresnį ir skaidrų valdymą, kas savo ruožtu užtikrina ekonomikos veikimą žmonių labui;

Išsami valstybės skolos tvarumo analizė

25. pažymi, kad valstybės skolos lygis labai padidėjo ir siekia beveik 102 proc. euro zonos bendro skolos santykio su BVP, taip pat vertinama, kad 2021–2022 m. jis toliau didės, ir kad kai kurios valstybės narės jau turi didelę valstybės skolą; pažymi, kad nuo to laiko, kai buvo nustatyti Maastrichto kriterijai, aplinkybės pasikeitė; todėl pabrėžia, kad ekonomikos valdymo sistema turėtų būti persvarstyta atsižvelgiant į dabartinę ekonominę aplinką ir, remiantis dabartinės sistemos taikymo patirtimi ir visapusiškai laikantis Sutarčių, ji turėtų būti pagrįsta faktais ir orientuota į ateitį;

26. mano, kad reikia persvarstyti Sąjungos ekonomikos valdymo sistemą, kad skolos taisyklės būtų paprastesnės ir geriau įgyvendinamos, ir kad ji būtų skirta ilgalaikiam ekonomikos augimui remti, užtikrinant tinkamas viešąsias ir privačiąsias investicijas;

27. mano, kad persvarstytoje ekonomikos valdymo sistemoje turėtų būti numatyta, kaip užtikrinti konkrečios valstybės skolos mažinimo tempą, kad būtų išlaikytas ilgalaikis fiskalinis tvarumas ir tvarus bei įtraukus augimas; ragina užtikrinti, kad skolos tikslai tinkamai atspindėtų naują ekonominę tikrovę ir konkrečioms šalims būdingus iššūkius;

28. laikosi nuomonės, kad Europos saugus turtas sustiprins finansinį stabilumą, pagerins pinigų politikos poveikio mechanizmą ir padės stiprinti tarptautinį euro vaidmenį;

29. supranta, kad labai didelis 2020 m. ir 2021 m. biudžeto deficitai bei nuostoliai BVP einamosiomis kainomis atspindės skolos santykyje su BVP;

30. pripažįsta, kad mažų palūkanų normų aplinka mažina spaudimą fiskalinei politikai mažindama valstybių skolos tvarkymo išlaidas; primygtinai reikalauja analizuojant valstybės skolos tvarumą vidutinės trukmės laikotarpiu deramai atsižvelgti į mažų palūkanų normų, galimo palūkanų normų aplinkos pasikeitimo ir galimų būsimų pinigų politikos priemonių padarinius; pažymi, kad gali padidėti valstybių narių rizikos priedai, visų pirma valstybių, turinčių didelę ar didėjančią valstybės skolą, ir kad tai gali daryti papildomą spaudimą fiskalinei politikai ir ekonomikai;

31. pabrėžia, kad didelę skolos naštos dalį sudaro ilgų išpirkimo terminų ir kartais neigiamo pelningumo obligacijos, todėl tikėtina, kad skolos tvarkymo išlaidos netolimoje ateityje išliks mažos, o pirminį deficitą gali atsverti palankus palūkanų ir augimo skirtumas; pabrėžia, kad dabartinė palanki valstybių skolos tvarkymo išlaidų aplinka gali palyginti greitai pasikeisti, o tvariam susikaupusios valstybės skolos sumažinimui reikia kur kas daugiau laiko; mano, kad mažų skolos aptarnavimo sąnaudų nauda yra galimybė išlaikyti ir palapsniui mažinti didelį skolos lygį iki tvaraus lygio, skatinti potencialų ekonomikos augimą ir didinti jos atsparumą;

32. pažymi, kad esama struktūrinių problemų, lemiančių asimetrinį augimo tempą valstybėse narėse; mano, kad ekonomikos augimas nėra vienintelis tikslas, nes žmonėms tarnaujančios ekonomikos, padedančios siekti žaliojo kurso ir Paryžiaus susitarimo tikslų sukūrimui būtinos tikslinės politinės rėmimo priemonės, įskaitant fiskalines pastangas;

2021 m. liepos 8 d., ketvirtadienis

33. primena, kad svarbios ne tik reformos, bet ir augimą skatinanti politika ir tvarios privačiosios bei viešosios investicijos, kuriomis siekiama didinti augimo potencialą ir pasiekti ES tikslus, susijusius su žaliaja ir skaitmenine pertvarka, taip pat padidinti augimo potencialą, konkurencingumą ir produktyvumą ir sustiprinti bendrąją rinką; pakartoja, kad į ateitį orientuotos investicijos ir išlaidos turi teigiamą šalutinį poveikį skolos tvarumui vidutinės trukmės ir ilguoju laikotarpiu; ragina valstybes nares vykdyti tvarią fiskalinę politiką, kartu išsaugant nacionaliniu lygmeniu finansuojamas ir augimą skatinančias viešąsias investicijas;

34. ragina Komisiją atlikti išsamią ir skaidrią valstybės skolos tvarumo analizę, kad sprendimus priimantiems politikos formuotojams būtų lengviau parengti tinkamus konkrečioms šalims skirtus aiškius ir skaidrius koregavimo planus; atkreipia dėmesį į novatoriškų priemonių ir metodų, pavyzdžiui, testavimo nepalankiausiomis sąlygomis ir tikimybinės analizės, naudojimą, kad būtų geriau atspindėta rizika valstybės skolos dinamikai (pavyzdžiui, palūkanų ir augimo skirtumai, skolos sudėtis, demografiniai veiksniai ir tvarumas) ir viešųjų išlaidų kokybei.

ES fiskalinės politikos koordinavimo sistema

35. ragina Komisiją atliekant peržiūrą apsvarstyti fiskalinės politikos vaidmenį Europos ekonomikoje, kad būtų pašalinti ES fiskalinėje sistemoje iki protrūkio nustatyti trūkumai ⁽²⁹⁾, taip pat atsizvelgiant į pandemijos padarinius;

36. ragina Komisiją įvertinti, kaip skatinti fiskalinį tvarumą ir anticiklines taisykles, ir apsvarstyti galimybę supaprastinti sistemą ir padidinti Komisijos savarankiškumą užtikrinant taisyklių vykdymą vadovaujantis labiau atskaitinga sistema ir suteikiant valstybėms didesnę atsakomybę; be to, ragina nustatyti aiškiai apibrėžtus ir skaidrius lankstumo mechanizmus, kai šis lankstumas yra tinkamai pagrįstas, užtikrinant didesnę veiksmingumą ir patikimumą; pabrėžia sistemos, pagal kurią užtikrinamas fiskalinės politikos koordinavimas, atsizvelgiama į ekonomikos ir finansavimo sąlygų pokyčius ir į valstybių narių ypatumus bei politikos tikslus, svarbą; be to, mano, kad ES fiskalinės politikos koordinavimo sistema turėtų sudaryti sąlygas skatinti ilgalaikį tvarų ir įtraukų ES augimą, sykiu išsaugant apsaugos nuo rizikos skolos tvarumui priemones;

37. atkreipia dėmesį į EFV pasiūlymą, kad ES fiskalinė sistema turėtų būti atnaujinta remiantis trimis principais: i) skolos ramsčiu – tai skolos ir BVP santykio tikslas ir konkrečiai šaliai skirtas koregavimo planas siekiant šio tikslo, ii) vienu fiskalinės veiklos rezultatų rodikliu, t. y. išlaidų taisykle valstybėms, kurių skola viršija skolos ir BVP santykio tikslą, ir iii) bendrąja nukrypti leidžiančia išlyga, pagrįsta nuomone, priimta remiantis nepriklausoma analize ir patarimais;

38. atkreipia dėmesį į tai, kad reikia realistinio ir skaidraus konkrečioms šalims pritaikyto skolos koregavimo plano, kad būtų galima jį geriau pritaikyti prie valstybių realijų ir atspindėti valstybių narių skolos tvarumo laipsnį;

39. mano, kad, remiantis EFV pasiūlymu, išlaidų taisyklė, pagal kurią numatyta didžiausia nominalių viešųjų išlaidų riba ⁽³⁰⁾ valstybės skolai viršijus tam tikrą ribą, galėtų užtikrinti skaidresnes fiskalines taisykles Europos Sąjungoje; mano, kad išlaidų augimo greičio viršutinė riba turėtų priklausyti nuo tikėtino potencialaus gamybos apimties augimo, numatomos infliacijos ir atstumo nuo stabilizuojančio ramsčio; pažymi, kad neištraukiamos skolos tvarkymo sąnaudos ir bedarbio pašalpos (nekintamo lygmens), o išlaidų augimas koreguojamas atsizvelgiant į diskrecinių valdžios sektoriaus pajamų pokyčių (t. y. tiesioginių ir netiesioginių mokesčių tarifų) poveikį;

⁽²⁹⁾ Europos fiskalinė valdyba (2018), 2018 m. metinė ataskaita, rugsėjis, EFV, ir Europos fiskalinė valdyba (2020), 2020 m. metinė ataskaita, rugsėjis.

⁽³⁰⁾ Didžiausia riba būtų nustatyta trejiems–penkeriems metams atsizvelgiant į potencialų gamybos apimties augimą, numatomą infliaciją ir atstumą nuo stabilizuojančio ramsčio.

2021 m. liepos 8 d., ketvirtadienis

40. pažymi, kad konkrečioms valstybėms pritaikyti planai ir valstybių narių atsakomybė sustiprins pasitikėjimą ir pagerins valstybių narių taisyklių laikymąsi; taip pat pažymi, kad konkrečioms valstybėms skirti planai turėtų būti priimti atlikus skaidrią ir išsamią ekonominę analizę ir po diskusijų su valstybėmis narėmis ir Europos Komisija, Europos semestro kontekste, kurį įgyvendinant prireikus būtų galima numatyti EFV ir nacionalinių nepriklausomų fiskalinių institucijų konsultacijas;

41. pabrėžia, kad išlaidų taisyklėse numatyti automatinio stabilizavimo mechanizmai⁽³¹⁾; pažymi, kad išlaidų taisyklės pasirodė galinčios veiksmingiau mažinti fiskalinės politikos prociklinį šališkumą⁽³²⁾; pabrėžia automatinių stabilizavimo priemonių svarbą susiduriant su vis naujais neaiškumais; taip pat atkreipia dėmesį į EFV rekomendaciją sukurti kompensacinę paskyrą, kurioje būtų galima registruoti nukrypimus nuo planuojamo grynųjų pirminių išlaidų augimo;

42. pažymi, kad ekonomikos valdymo sistemos pagrindą sudarantys rodikliai turėtų būti politikos formuotojams lengvai stebimi ir valdomi, kad būtų užtikrintas didesnis skaidrumas ir suprantamumas tiek politikos formuotojams, tiek visuomenei; pažymi, kad tokios sąvokos, kaip, pvz., gamybos apimties atotrūkio analizė, šių kriterijų netenkina; pabrėžia, kad laikotarpiu po krizės netikrumas dėl gamybos apimties atotrūkio bus dar didesnis nei praityje; tvirtina, kad nors potencialus gamybos apimties augimas yra nestebimas ir gali būti tik nuspėjamas, vis dėlto mažiau tikėtina, kad bus tikslinamas šis rodiklis, o ne gamybos apimties atotrūkis;

43. kaip ir EFV, siūlo Komisijai rekomenduoti, o Tarybai nuspręsti taikyti bendrąją nukrypti leidžiančią išlygą nenumatytų ekonomikos pokyčių atveju, kuri būtų pagrįsta nuomone, priimta atlikus nepriklausomą aiškiai apibrėžtą ekonominį vertinimą, kad būtų sumažintas sudėtingumas ir išliktų galimybė veikti nenumatytų aplinkybių atveju; vis dėlto, jei dalyvauja nepriklausoma įstaiga, pabrėžia, kad reikia išsamiu paaiškinti nepriklausomos įstaigos sudėtį, kad būtų užtikrintas objektyvumas priimant sprendimus dėl taisyklių, kuriomis būtų užtikrintas jos nepriklausomumas ir garantuojama, kad procesas nebus vilkinamas;

44. pabrėžia, kad viešiesiems finansams patiriant spaudimą pastebima tendencija mažinti valstybės investicijas; pažymi, kad norint išspręsti dabartines ES ekonomines, socialines ir aplinkos problemas reikalingos tikslinės pastangos, visų pirma susijusios su socialiniu atsparumu, klimato kaita ir skaitmeninimu; pabrėžia ES ekonomikos valdymo sistemos svarbą, kad vyriausybės galėtų apsaugoti viešąsias investicijas nepakenkdamos skolos tvarumui; pabrėžia, kad reikia dėti daugiau pastangų siekiant pagerinti viešųjų finansų kokybę; ragina persvarstyti sistemą, kad joje būtų labiau pabrėžiama valstybės skolos kokybė; pabrėžia, kad kokybiški viešieji finansai pagerina ilgalaikį valstybės skolos tvarumą ir didina ilgalaikio ekonomikos augimo potencialą;

45. atkreipia dėmesį į EFV nuomonę, kad grynųjų pirminių išlaidų augimo viršutinė riba neturėtų būti taikoma kai kurioms aiškiai apibrėžtomis tvarų augimą skatinančioms išlaidoms;

46. pabrėžia, kad vyriausybės pajamos yra svarbus viešųjų finansų tvarumo veiksnys, ir jų stabilumas gali padėti užtikrinti patikimą valstybės skolos mažinimo strategiją; ragina valstybes nares imtis papildomų veiksmų mokesčio sukčiavimo, mokesčių vengimo ir jų slėpimo bei pinigų plovimo problemoms spręsti; pakartoja, kad efektyviais valstybių narių veiksmais šioje srityje didinamas pasitikėjimas viešųjų finansų valdymu; pažymi, kad reikia užtikrinti atsakingą išlaidų politiką ir vengti spaudimo didinti mokesčius;

47. pažymi, kad EFV primygtinai ragino Europos lygmeniu sukurti bendrą fiskalinį pajėgumą, nes tai sukurtų paskatų geriau laikytis ES fiskalinių taisyklių; taip pat pažymi, kad šiai nuomonei pritarė ir kitos institucijos, pvz., TVF ir ECB;

(31) EFV atliktas ES fiskalinių taisyklių vertinimas, daugiausia dėmesio skiriant šešių dokumentų ir dviejų dokumentų rinkiniams: „grynųjų pirminių išlaidų viršutinė riba turi integruotą automatinio stabilizavimo savybę: kai faktinis gamybos apimties augimas yra lėtesnis nei potencialaus gamybos apimties augimo tendencija, grynųjų pirminių išlaidų didėjimas pastarąją viršys, o didėjantis išlaidų su BVP santykis padės stabilizuoti ekonomiką; ir atvirkščiai, kai faktinis BVP didėja greičiau nei tendencija, grynųjų išlaidų dalis BVP atžvilgiu sumažės.“

(32) Manescu, C., Bova, E. (2021), „Effectiveness of national expenditure rules: Evidence from EU member states“.

2021 m. liepos 8 d., ketvirtadienis

48. palankiai vertina priemonės NGEU ir SURE; pabrėžia, kad NGEU finansuojama iš ES biudžeto garantuojamų skolos vertybinių popierių emisijos; pažymi, kad ES skolos vertybinių popierių emisija⁽³³⁾ užtikrins naują Europos aukštos kokybės saugią turto pasiūlą; ragina Komisiją visapusiškai išnaudoti ekonomikos gaivinimo dokumentų rinkinio ir priemonės SURE potencialą siekiant pagerinti valstybių narių konvergenciją, skatinti ES politiką ir mažinti ES pažeidžiamumą dėl ekonominių sukrėtimų; pažymi, kad dabartinės priemonės NGEU ir SURE buvo parengtos taip, kad būtų taikomos trumpą laiką, ir pabrėžia, kad svarbu parengti skaidrų paskolų, paimtų įsigijus NGEU ir SURE obligacijų, grąžinimo planą;

Makroekonominio disbalanso priežiūra

49. pabrėžia makroekonominio disbalanso procedūros (MDP) svarbą nustatant makroekonominį disbalansą ES ir imantis prevencinių bei taisomųjų veiksmų; atkreipia dėmesį į Europos Audito Rūmų išvadą⁽³⁴⁾, kad nors MDP įgyvendinimo mechanizmas apskritai yra tinkamai parengtas, jo potencialas nebuvo tinkamai išnaudotas, kad būtų užtikrinta veiksminga disbalanso prevencija ir jo ištaisymas; taip pat pažymi, kad klasifikuojant valstybes nares, kuriose yra susidaręs disbalansas, trūksta skaidrumo, visuomenė nepakankamai informuota apie procedūrą ir jos poveikį, o rekomendacijos nepakankamai skatina politikos veiksmus siekiant pašalinti šį disbalansą, visų pirma euro zonoje;

50. ragina efektyviau naudoti įspėjimo mechanizmo ataskaitą (ĮMA), atkreipdamas dėmesį į naujausią Komisijos atliktą MDP rodiklių techninę peržiūrą, ir palankiai vertina išsamią ir visapusišką analizę, kurios pagrindu parengta ši ataskaita; primygtinai reikalauja, kad makroekonominio disbalanso procedūros rodiklių suvestinė būtų orientuota į reikšmingus rodiklius ir ribines vertes, pagal kuriuos būtų aiškiau apibrėžiamas disbalansas euro zonoje, o duomenys būtų pagrįsti ir skaidrūs; primena, kad konkrečioms šalims skirtos rekomendacijos yra į ateitį orientuotos gairės valstybėms narėms; mano, kad būtina užtikrinti geresnį ankstesnių rekomendacijų laikymąsi, o su MDP susijusiose konkrečioms šalims skirtose rekomendacijose daugiausia dėmesio turėtų būti skiriama politikos veiksmams, kurie gali turėti tiesioginį poveikį disbalansui ir kurie tinkamais atvejais atitiktų euro zonos rekomendacijas;

51. mano, kad MDP ir Stabilumo ir augimo pakto sąveikos aiškumas ir nuoseklumas yra labai svarbūs siekiant užtikrinti, kad būtų pasiekti jų tikslai;

52. šiomis aplinkybėmis remia EFV pasiūlymus įtraukti MDP svarstymus nustatant minėtą viešųjų išlaidų taisyklę, pagal kurią, remiantis abipusiu susitarimu, valstybėms, kurių einamosios sąskaitos deficitas yra didelis, būtų nustatyta mažesnė išlaidų tikslų viršutinė riba, o valstybėms, kuriose yra perviršinis išorės perteklius, būtų nustatyta aukštesnė išlaidų augimo riba;

53. ragina labiau įtraukti makrolygio rizikos ribojimo institucijas, kad makrolygio rizikos ribojimo požiūriu būtų galima geriau nustatyti makroekonominį disbalansą, ir nacionalines produktyvumo tarybas, kad būtų padidintas bendras supratimas apie makroekonominis pokyčius MDP procese;

Valdymas

54. pabrėžia, jog svarbu, kad nustatant ir veiksmingai įgyvendinant taisykles bei užtikrinant ir stiprinant tvirtą politinę atsakomybę ir atskaitomybę būtų vadovaujama ES susitarimu dėl institucinės struktūros ir Bendrijos metodu, ir pabrėžia, kad silpna politinė atsakomybė ar atskaitomybė nacionaliniu lygmeniu skatina reikalavimų nesilaikymą;

55. pabrėžia, kad reikia stiprinti ekonomikos valdymo sistemos demokratinį teisėtumą, atskaitomybę ir kontrolę; mano, kad siekiant padidinti atsakomybę įpareigojimai turi būti priskiriami tuo lygmeniu, kuriuo priimami ar įgyvendinami sprendimai, ir kad nacionaliniai parlamentai turi vykdyti nacionalinių vyriausybių kontrolę, o Europos Parlamentas prižiūrėti Europos vykdomąją valdžią; todėl atkreipia dėmesį į institucijų vaidmenį ir pabrėžia, kad svarbu užtikrinti tinkamą skirtingų institucijų atsakomybės pusiausvyrą įgyvendinant ES ekonominio valdymo sistemą;

⁽³³⁾ NGEU ir SURE obligacijos.

⁽³⁴⁾ Specialioji ataskaita Nr. 03/2018 „Makroekonominio disbalanso procedūros (MDP) auditas“, Europos Audito Rūmai.

2021 m. liepos 8 d., ketvirtadienis

56. primena, kad Europos semestras yra gerai parengta biudžeto, ekonominės ir užimtumo politikos koordinavimo visoje Europos Sąjungoje sistema, kuria remiami ilgalaikiai ES tvaraus ekonomikos augimo, tvarių valstybės finansų ir konvergencijos didinimo tikslai; pažymi, kad semestras nuo jo taikymo pradžios buvo išplėstas, ir dabar, be kitų aspektų, apima klausimus, susijusius su finansų sektoriumi ir apmokestinimu, taip pat JT DVT; pažymi, kad siekiant dar labiau stiprinti ekonominių ir socialinių atsparumą, ES turi atitikti Europos socialinių teisių ramsčio principus; primena, kad tvaraus augimo skatinimas reiškia fiskalinės politikos, kuria siekiama užtikrinti apdairią vidutinės trukmės fiskalinę būklę ir fiskalinį tvarumą vidutinės trukmės laikotarpiu, skatinimą, socialiniu požiūriu teisingų struktūrinių reformų rėmimą, investicijų didinimą siekiant didinti augimo potencialą ir įtraukaus perėjimo prie tvarios ir skaitmeninės ekonomikos rėmimą; pabrėžia, kad svarbu glaudžiau bendradarbiauti koordinuojant užimtumo ir socialinių reikalų bei finansų ministrų politiką, visų pirma euro zonoje; pažymi, kad Europos semestro koncepcija buvo nustatyta Reglamentu (ES) Nr. 1175/2011, kuris įeina į ES ekonomikos valdymo peržiūros dokumentų paketą, ir palankiai vertina Komisijos pasiūlymus, kaip pagerinti semestro procesą;

57. nurodo, kad atsakomybės stoka yra vienas iš pagrindinių Europos semestro trūkumų; pažymi, kad šios sistemos struktūra turi apimti ES lygmens ilgalaikių tikslų ir gairių rinkinį, kurie sudarytų sąlygas koordinuoti politikos sprendimus, tinkamai atspindinčius nacionalinius poreikius ir prioritetus, grindžiamus atviru ir įtraukiu ES ir nacionalinių institucijų bei suinteresuotųjų subjektų dialogu politikos klausimais; mano, kad Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės valdymo struktūros patirtis suteikia puikią galimybę ją panaudoti nacionalinės atsakomybės, strateginių ES tikslų skatinimo, tvaraus augimo ir konkrečioms šalims skirtų rekomendacijų srityse;

58. ragina į Europos semestro procedūrą deramai įtraukti Europos Parlamentą; pabrėžia išsamių diskusijų svarbą apibrėžiant bendrus tikslus ir gaires;

59. primena, kad Susitarime dėl geresnės teisėkūros pakartojama, jog Europos Parlamentas ir Taryba, kaip teisės aktų leidėjai, turi naudotis savo įgaliojimais vienodomis sąlygomis, todėl Komisija turi su jais elgtis vienodai, ir pabrėžia nacionalinių parlamentų vaidmenį ir atsakomybę; primena, kad pagal SESV 121 ir 126 straipsnius Europos Parlamentas negali nei kontroliuoti, nei keisti Europos semestro kontekste Tarybos priimtų rekomendacijų;

60. ragina vykdyti griežtesnę demokratinę priežiūrą ES ir nacionaliniu lygmenimis užtikrinant nacionalinių vyriausybių atsakomybę; pabrėžia, kad griežtesnė nacionalinė politinė atsakomybė skatina laikytis reikalavimų; ragina toliau plėtoti tarpparlamentinį bendradarbiavimą, be kita ko, apimančių Fiskalinio susitarimo 13 straipsnyje numatytą konferenciją, kad prireikus būtų galima laiku surengti išsamias diskusijas;

61. pripažįsta ES makroekonominio dialogo svarbą stiprinant atsakomybę ir gerinant politikos koordinavimą ir todėl ragina stiprinti jį plėtojant dialogą euro zonos ir nacionaliniu lygmenimis bendradarbiaujant su vyriausybių, darbdavių federacijų ir profesinių sąjungų atstovais ir abiem lygmenimis numatyti keitimąsi informacija su centriniais bankais;

62. primena, kad, vadovaujantis teisės aktais, kompetentingas Europos Parlamento komitetas gali pakviesti Tarybos, Komisijos pirmininką ir, kai tinkama, Europos Vadovų Tarybos pirmininką arba Euro grupės pirmininką į atitinkamo komiteto posėdį, taip pat valstybes nares, kurioms taikoma speciali ekonomikos valdymo procedūra;

63. pabrėžia, kad svarbu įgyvendinti Europos socialinių teisių ramstį ir siekti aplinkos apsaugos tikslų laikantis ES klimato, aplinkos ir tvaraus vystymosi įsipareigojimų; ragina Komisiją ir Europos Parlamentą Sąjungos ekonomikos valdymo sistemoje skubiai atsižvelgti į šiuos įsipareigojimus; ragina visapusiškai atsižvelgti į prie Europos socialinių teisių ramsčio pridėdamą socialinių rodiklių suvestinę, kad būtų galima stebėti valstybių narių veiklą Europos socialinių teisių ramsčio principų aspektu; atkreipia dėmesį į Komisijos iniciatyvą patvirtinti, kad persvarstyta socialinių rodiklių suvestinė bus politikos koordinavimo sistemos dalis įgyvendinant Europos semestrą; atkreipia dėmesį į tai, kad ES vadovai palankiai įvertino bendrą Europos socialinių partnerių pasiūlymą dėl alternatyvių rodiklių, skirtų ekonominei, socialinei ir aplinkos pažangai vertinti, rinkinio, kuris papildytų BVP kaip gerovės rodiklį siekiant integracinio ir tvaraus augimo; ragina rengiant politikos rekomendacijas geriau atsižvelgti į rodiklių suvestines;

2021 m. liepos 8 d., ketvirtadienis

64. mano, kad nacionalinės fiskalinės politikos suderinimas su ES įsipareigojimais pagal Paryžiaus susitarimą turėtų būti prioritetas ir kad konkurencingo tvarumo sąvoka ir jos keturios kryptys, nustatytos 2020 m. metinėje tvaraus augimo strategijoje, turėtų ir toliau būti svarbiausi ES ilgalaikės augimo strategijos prioritetai, atitinkantys Europos žaliąjį kursą; pažymi, kad klimato kaita kelia realią ir didelę riziką valstybių narių fiskalinės politikos tvarumui;
65. pritaria Europos Audito Rūmų vertinimui, kad Europos semestro procese naudojamos konkrečioms šalims skirtos rekomendacijos turi būti geriau parengtos ir įgyvendinamos⁽³⁵⁾; siūlo politikos rekomendacijas labiau derinti su trumpalaikiais ir ilgalaikiais konkrečių šalių politikos tikslais;
66. palankiai vertina reikšmingą pažangą stiprinant nepriklausomų finansų įstaigų vaidmenį biudžeto procese didinant fiskalinės politikos skaidrumą ir atskaitomybę tiek vykdant kontrolę, tiek atliekant nepriklausomą analizę; ragina valstybes nares užtikrinti, kad nepriklausomos fiskalinės institucijos atitiktų sąlygas, kad galėtų vykdyti savo įgaliojimus ir užduotis, ir pabrėžia, kad svarbu užtikrinti šių institucijų atskaitomybę atitinkamai Europos Parlamentui ir nacionaliniams parlamentams;
67. pabrėžia, kad siekiant geresnio vykdymo kiekviena valstybė narė turėtų siekti tvirtos atsakomybės už ekonominės politikos rekomendacijas ir kad šiomis aplinkybėmis reikėtų siekti tinkamos tarpusavio paramos, tarpusavio spaudimo, paskatų ir pasekmių pusiausvyros;
68. palankiai vertina tai, kad priimtas Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos tarpinstitucinis susitarimas dėl naujų nuosavų išteklių, įskaitant veiksmų gaires dėl naujų nuosavų išteklių nustatymo;
69. ragina Komisiją toliau svarstyti makroekonominio koregavimo programų rengimą ir įgyvendinimą, ypač poreikį toliau didinti sprendimų priėmimo proceso skaidrumą, atsakomybę ir demokratinę atskaitomybę, tinkamai dalyvaujant suinteresuotiesiems subjektams ir Europos Parlamentui; atsižvelgdamas į tai primena Komisijai ir Tarybai savo poziciją dėl Reglamento (ES) Nr. 472/2013, priimtą per plenarinį posėdį;
70. pažymi, kad makroekonominio koregavimo programą baigiančioms valstybėms narėms pagal Europos semestrą taip pat taikoma sustiprinta priežiūra ir kad pririnkus galima atlikti nuodugnią apžvalgą;
71. pažymi, kad Euro grupės ir euro zonos aukščiausiojo lygio susitikimai yra neoficialūs Ekonomikos ir finansų reikalų (ECOFIN) tarybos diskusijų forumai; ragina valstybes nares veikti pagal Bendrijos sistemą, užtikrinant Europos Parlamento, kaip vieno iš teisės aktų leidėjų, vaidmenį ir jo teisę į demokratinę priežiūrą;
72. ragina Euro grupei taikyti darbo tvarkos taisykles, kad būtų didinamas sprendimų priėmimo skaidrumas ir demokratinė atskaitomybė; ragina užtikrinti Euro grupės ir Europos Parlamento tarpusavio supratimą, kaip būtų galima geriausiai pasiekti šiuos tikslus; pabrėžia mechanizmų, kuriuos taikant euro zonai nepriklausančios valstybės narės pririnkus gali dalyvauti diskusijose, svarbą;
73. pabrėžia, kad ES ekonomikos valdymo sprendimų priėmimo sistema turėtų veikti pagal Komisijos metodą;
74. pabrėžia, kad Konferencijos dėl Europos ateities kontekste svarbu rengti diskusijas ekonomikos valdymo klausimais su piliečiais, pilietinės visuomenės organizacijomis ir socialiniais partneriais bei įvairiais suinteresuotaisiais subjektais Europos, nacionaliniu, regionų ir vietos lygmenimis; šiomis aplinkybėmis nurodo, kad būsimoje Konferencijoje dėl Europos ateities būtų galima aptarti tvirtesnę demokratinę teisėtumą aktyviau įtraukiant Europos Parlamentą, suteikiant viešą ir demokratinį forumą bendroms ES ekonominės politikos koordinavimo taisyklėms apibrėžti ir joms vykdyti;

o

o o

75. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai, Komisijai, Euro grupei, Regionų komitetui, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir valstybių narių vyriausybėms ir parlamentams.

⁽³⁵⁾ Europos Audito Rūmai.